

Oglas, priplozila itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. šalju se naplatnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administracija lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tho list na vrijeme ne prima, naka. to javi odgovorničnu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napise «Reklamacija».

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rasta male stvari, a nesloga svo polcvazi». Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Pretpлата za poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake na godinu ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carvine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulija br. 5 te prima stranke ožim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Givić. — U nakladi tiskare J. Kripičić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Izbornikom Puljštine!

Moja braćo, eto nas opet u izbornoj borbi, eto nas u doba, kad će opet svaki morati učiniti svoju narodnu dužnost.

O čemu se radi, to Vi dobro znate: Istra ima da pošalje u Beč svoje zastupnike, narod valja da si izabere muže, koji će ga zagovarati u parlamentu. Ne radi se dakle o komadu ceste, niti o kakvoj šterni ili možda o dobitku kojegod patente, o čemu se odlučuje u Puli, nego se radi o koristi i časti svenakpnog naroda.

Borba će ovaj put biti oštra; neprijatelji naši će napinjati sve sile da nas utuku, ali od Vas braćo odvisi i od Vašega poštenja, da neostanete osramoćeni pred cijelom Istriom. Zadnji put, kad su bili izbori, pokazali ste, da se ne bojite, pokazali ste da i oko Pule i u Puli ima našega hrvatskoga naroda; zadnji put je Puljština dala 20 narodnih fiduciara; koji su složno sa ostalom hrvatskom braćom glasovali za pučkog kandidata dviju trećina svih Istrana.

Protivnici naši učinili su i čine sve moguće, da ovaj put ne bude toliko naših fiduciara: oni su hrvatske dijelove grada Pule složili u odiele sa talijanskim središtem; našu diku, Sianu, utopili su u gradu; naše Jadreske, Sikiće i Škatare strpali su skupa s puljskom placom; premantursku vanjštinu i Verudu su prišli

svojim najčišćim krajima; sela naša razdijelili su tako, da bude što manje hrvatskih, a što više talijanskih fiduciara. Zadnji put su Medulin, Ližnjan, Pomer i Premantura imali skupa 6 fiduciara, sada odijeljeni u dva odiele imadu ih samo 5; Šišan nisu složili s Alturom, nego su mu dali posebni odiel u nadi, da će dati talijanskoga fiduciara; Galežana, Fazana, Peroj i Stinjan imali su god. 1897 samo 4 fiduciara, dočim će ove godine imati sama Galežana 3, a Fazana, Peroj i Stinjan 2, pri čemu se utapljaju perojski i stinjanški birači u većem broju fazanski Talijana.

Da je pravice, bili bi odieli učinjeni tako, da hrvatski dijelovi grada budu za se, a talijanski za se, da hrvatska sela negube svoje fiduciare u razdobljenju sekcija ili u priklapljenju većim talijanskim selima; ali tko danas vedri i oblači u Puli, a bez prigovora od strane cesarskih oblasti, nije sigurno voljan da bude pravo našem narodu, osobito ne, kad taj narod neće da se odreće svoga jezika niti da baci u blato svoju narodnu čast.

Što Vas je, braćo hrvatska ili slovinška, okolo Pule i u Puli, neplašite se svega toga: složnim nastojanjem u bratskoj ljubavi, u narodnom ponosu skršiti ćemo silne zaprieke, što ih protivnik postavlja našem napredku. Taj naš protivnik nema nikakve ljubavi za puk, on mrzi sve što je hrvatsko i slovinško, on neće da se naš narod podigne od grude koju mora zalievati svojim potom; taj naš protivnik ne traži dobro puka, ne traži korist naroda, nego samo obranu umišljenog talijanstva ove zemlje.

Hoćete li Vi, braćo draga, iznevjeriti se svojem jeziku, svojoj narodnosti, mlieku što su Vam ga dale mile majke, ter složiti se s tim našim protivnikom? O ne, ja Vas poznam i stalan sam, da te sramote nećete učiniti, jer ste ljudi, jer ste sviestni svoje narodne dužnosti, jer ljubite svoj jezik, jer nećete da se kosti Vaših starijih budu žalostile u svojih grobovih radi sramote, koju biste im nanikli.

Premanturci, diko dalmatinska, neđajte da se protivnik s Vama smije, nego ulvatite se u narodno kolo: odbacite krive proroke, odrinite izdajice, čuvajte se prodanaca i svi skupa stupite u izbor za narodne fiduciare: sramota bi bila kad bi Mikovilović, Stipšević, Mišković, Semelić, Bogetić, Rakić, Skoki i svi drugi što Vas ima dali svoj glas protivniku svoga naroda.

S Premanturci udarite Vi pomerska braćo, koji ste do sada bili uvijek dični u naših redovih. Neke govori što tko hoće, meni srce kaže, da ćete i ovaj put učiniti svoju dužnost.

Martine, Josipe i sva ostala braćo Cokuni, kako biste mogli među poštene ljude, da nebite išli putem kojim ste hodili do sada? A Vi Buići, Mikovilović, Rakići i svi drugi zar ćete dopustiti, da se svet s Vami ruga, da ste podrepnice, kojekakvih mutikaša? Ne, od Pomer ne smije biti sramote, Pomeri će ostati častni, jer znaju da bi drugačije sami sebe zakopali.

Vama, dragi Medulinci i Ližnjanci, krv od moje krvi, meso od moga mesa, ne treba ni da govolim: tuđji jastrebi neka nelete okolo Vas, jer bi

im moglo zlo proći; Vi niste blago od pazara, Vi ste i ćete ostati ljudi. Šišanci! Od Vas čekaju, puljski štori, da ćete im poći na ruku. Nemojte toga učiniti, ako Boga znate; Vi ste usred drugih naših sela, Vi radite kao Vaši susjedi. Gospoda puljska misle na Vas, kao i na druge seljane: u vrijeme izbora ste im dobri, a inače: paga etasi! Vas fiduciar neka bude čovjek, koji će dati svoj glas skupa s fiducijari drugih selih pučkomu kandidatu.

A i što da kažem Vama Alturci, Kavranzi, Muntićani, Loboričani, nego da zadržite dobar glas, koji ste do sada uživali i da učinite, što ste i zadnji put učinili, kad su bili izbori. Ako je među Vama koji vuk, te bi htio razstrkati narodno stado, neđajte se nego recite mu: Kič va na čo me z blago!

Vaša tri fiduciara moraju biti od narodne strane, jer Vi ste narodni ljudi.

Svi dakle što Vas ima preko 24 godine, ala na izbore, svi pod jednom zastavom, svi za svoj narod.

Talijani neka biraju koga hoće, mi ćemo našega, a izdajicu prokletstvo od Boga i ljudi!

Medulinac.

Izborna gibanje.

Izborni odbor za kotar Pulu radio je mnogo za uredjenje listina pete i četvrt kurije. Nu tko bi jih posve uredio? Kakvoća je tu nereda i nepravde, to je Bogu plakati!

U listinama gradskih sekcija u Puli ima mnogo unesenih, koji neimaju prava glasa, je spadaju k oružanoj sili. Mnogo kažu da je mrtvih, mnogo takovih koji se izselbe iz Pule itd.

Podlistak.

Basne i priče.

Otvorcu v pritečih usla moja — i proviestaju ganđanja vetha. Po ps. 77, 2.

Kvočka i pileta.

Jednog dana izšetala kralica Iz kurnjaka sa pilećim svojim Izpred sela na rudine ravne, Pa im tako uzme besjediti: „Djeco moja! moja prva brigda Do sada ste meni svedjer bila Sama hranu sam vam pribavljala Kakecma i zrnjem svakojakim Mnogoi puta glad vam utazila Koliko sam puta vas dovrela Na rutine ove te sam često Sve pod svoja zaklonila krila Kad vam propast koja zaprietila. Došlo doba te već tako biti neće: Evo već ste dobro poodrasli. Te si šami možete pomoći. Nego ipak, draga djeco moja, Vašom uvijek ja ostajem majkom,

Koju treba svedjer poslušati Kad vam mladim dobar nauk daje. Čujte dakle ove moje rieči: Ne vjerujte liubenome svietu, Odovuda daleko ne hodite; Iza ovih pitomih rudina Ima gusta, velika dubrava Puna divlje svakojake zvieri Što je uvijek žedna naše krvi, Kojoj jako prija naše meso. — Koliko je naših zaglavilo Jer prezreše kanu djeca luda Opomene svojih roditelja. Pozor dakle, djeco moja mila, Da se i vam takva šta ne zgodi! — Kvočka reče i ostavi pilez Da se seče rudinama travnim. — Al na mudre rieči svoje majke Neposlušna pilez zaboravi. — Jednog dana skoči „muhozobić Na plot jedan kraj rudina ravnili Pa užmahnuv krlima, kukuriknu, I sazove braću oko sebe Te im vako počeo govoriti: „Tako živjet, braćo, nemožemo Rudine su za nas ove male; Mlada trava i sićušni crvi, To je naša svakidanja hrana —

Pa i toga brzo će nestati Čim zadune od sjevera bura I nadodje s vijavicom zima Doć će doba te od ljute gladi Svi do jednog ćemo poginuti. — Nego da nas takva kob ne svadje, Kanijo se jedno tih rudina I u bijeli sviet svi poletimo. Tamo će nam nasmijati se sreća, Niti će nas snaći pogibelji Kojima nas naša majka straši. Tamo ima sarih leprica Što obliče cvietne livadice Ima tušte liepih skakavaca, Grozdovitih ima vinograda I na pritek zrikavih šturaka Ima spilja i pečina dubkih Ima grmlja i šikarja gusta Gdje ćemo se moći zakloniti Kad nam bude pogibelj velika Ili ljuta zima zaprietila. — Odkazimo staroj majci posluh Stare nije dužnost poslušati Kad neznamo dobro svijetovati. — Ajdamo u sviet! odvrte mu braća Uzigrana rječima njegovima „Kud ti okom mi za tobom skokom. — I polete niz rudine ravne

Svi za svojim nerazbornim vodjom Trčati su tri do četir ure Uvijek loveć skakavce i šturke Dok dodjose do zlokobne šume. — „Braćo!“ počme opet „muhozobić Evo dosli smo do našeg cilja Skakavaca siti i šturaka; Nego kad tu šumu obidjemo Još će bolje biti za nas hrane. — Utрудjeni od daleka puta Valja noćas ovdje počinuti. — Vidite sreća večna nam se smiesi: Naš „pileznjak“ bit će ova spilja, Što pred nama toli zgodno stoji, Te nas sladko na prespanje zove. — „Muhozobić“ reče i u spilju Svojom braćom utrudjenom udje. Udje jadan da nikada iz nje Ne izadje... Sunce već je bilo na zapadu Te iz šume došulja se lija, Uputio se prema svojoj spilji; Umotena grijeha se ljuto Što se na plien nikak ne namjeri. — Ali keli joj zažagre oči Od radoš čim u spilju bahne! (Konac sliedi)

Proti svim tim upisom učinjen je jedan obćeniti reklam, u kojem je politička oblast upozorena na to, da uz pojedina imena nije spomenut vojnički čin dotične osobe, kao ni okolnost, da je taj i taj umro ili da se je izvelo iz Pule, pak u navali posta lahko bi se moglo dogoditi (kao što se je po Istri događalo) da na ono pošteno ime dobije pozivnicu i da glasuje kakvi prodani gladuli.

Drugi obrazloženi reklam učinjen je za to, da nadmaštari i maštari arsenal, a tako i podvornici c. kr. mornarice budu uneseni u listine, jer se namože razložno tvrditi, da oni nebi imali pravo glasa. Naša hrvatsko-slovenska narodna stranka pita za njih glas.

Treća pritužba učinjena je proti tomu, što su god. 1897 bili navlaš izpušteni iz listine svi financijski stražari i nadstražari.

Čujemo, da je doslo odlučeno ravno iz Beča, da ti javni službenici imaju pravo glasa, dakle moraju biti uneseni u listine. Podneseni su nadalje kumulativni reklam (skupni za više njih) za Premanturu za petu i četvrtu kuriju, za Pomer-Medulin, za Sišan, za Alturu. Listine su grozno nepodpune u jednoj i drugoj kuriji. Primjer: Josip Glendonja Markon nije bio unesen u četvrtoj kuriji, gdje je dosta da plaća 8 kruna državnog poreza, a on jili plaća: 5-20 od zemlje, 3-04 od obrta, 18-40 osobne dohodarine, a 19-88 najnovije kućarine. Ali Josip neće glasoovati za Talijane, makar da je u dobru sa svima, jer zna, koja ga je majka porodila.

Drugi primjer: Premantura je malena občina i župa, ipak je trebalo reklamirati u petoj kuriji njih 13 koji nisu bili uneseni a 10, kojim je očinstvo krivo ubilježeno. U IV. kuriji trebalo je reklamirati dvajsetak njih izpuštenih, pak za čudo, baš od naše narodne strane.

Kotarski odbor morao je prepuštiti junackom narodu na Barbanštini, da se po napatih sami vladaju za reklame, jer se nije tegulo na sve strane, dočim se je za Kanfanarsku i Sanvinčensku občinu pobrinuo, dobaviv prepise listina i uputiv po svojih pouzdanicih tamosnje rodoljube, da se za vremena zauzmu.

Po viestima, koje nam dolaze, ni u drugim kotarim naši nisu spavali. Tako i treba, sad je doba rada.

S pouzdano strane doznajemo, da talijanska stranka već sada drži izgubljenom za se petu kuriju u Istri, a tako i onu u Gorici.

Ipak naši neka nevjeruju, nego neka svagdje rade.

Dojduću nedjelju čujemo, da će naša stranka sazvat opet javni sastanak u gradu Puli i dva druga sastanka u okolici.

Talijanska stranka da će sazvat i takodjer javni sastanak za četvrtak točno o podne u kazalište „Politeama Ciscutti“. Na taj sastanak da će doći takodjer kandidat njihove stranke odvjetnik Bennati iz Kopra. Biti će zanimivo!

Franina i Jurina.

Fr. Bog te pomoga Jure, od kada te nisam vidija, da si bija bolan?
Jur. Nisam fala Bogu, nego znaš da su sada volacijoni, pak da se triba malo

obratiti. Ako ne delamo sami za sebe, neće ni drugi za nas.

Fr. Pravo si reka Jure. Svak za svoje i narodno dobro. pa će i Bog pomoći. A ča misliš, kako će to pasati?

Jur. Pa sati će kako bude pasalo, ali mi ćemo oštati kako smo i do sada bili.

Fr. Da, ko će Bog, oštati ćemo mi narodnjaki kako i do sada i braniti ovu našu zemlju i naš jezik.

Jur. A oni drugi, ko ih ne komoda neka se ukrcaju na prvi Čozotski bragoc, pa lipo za svetim Markom.

Razne vijesti.

Mjestne:

Kotarski glavar u Puli, Ivan Vitez Rosselli Scander, imenovan je namjestničkim savjetnikom. Čestitamo!

Pobjegao blagajnik. Od jučer kola glas po Puli, da je pobjegao blagajnik upravitelj gradske bolnice Ottavio Desimoni i odnio sobom više hiljada forinta.

Socijalistička Izvrcajca. Socijalista Martin u svom govoru na nedjeljnom sastanku obliedio dr. Laginju, koji je prije njegova govorio, da se je ovaj tobože izrazio, da je arsenalcima u Puli dosta 80 novč. plaće na dan, i da više nezastužuju, nego da od toga mogu još toliko prisediti, da si kupe zlatni sat i lanuc. Te rieči dr. Laginja nije izrekao ni na sastanku, ni nikada prije, te mu ih je drug Martin podvalio, valjda zato, što ne razumije hrvatski, te nije mogao podpuno shvatiti Laginjeve hrvatske rieči. Svak ko bi što takova izrekao, bio bi ili bedast ili okrutan, a i sami socijaliste će priznati, da to dr. Laginja nije. Nije dično, da se tako postupa, a jes je nečistlje. da se u arsenalu šire takove laži, i s njima ngitira. Očekujemo od socijalista, ako su ljudi poštenja, kako uvjeravaju, da će tu liži u svom glasilu opovrći. Neopovrgnu li, znali ćemo s kim imamo posla.

Pokrajinske:

Izlet u Pomer, priredjuje medulinska čitaonica u nedjelju dne 28. tek. poslje podne.

Rodoljubima na vručenje. Osvjedočeni smo, da izkušani rodoljubi diljem Istre rade i pripravljaju marljivo sve što treba za dan bilke, da nas ljuto křevože zateče pripravljene, oboružane, da megdan ostanu na našoj strani, Rodoljubi ne vještoju svoj rad, već iz laktičnih razloga na veliki buhanoj, te u svim mjestima, izpod prividnoga mira, mora da bukti živo djelovanje. Nu gdje još nebi bio izborni rad započeo, skrajnje je vrijeme, da se naši probude i započmu posao na narodnoj njivi. Brat do brata, kum do kuma, prijatelj do prijatelja, seljak do seljaka, svaki u svom krugu, nagovarajmo, podučavajmo, putimo. Nastojmo, da svaki dodje do spoznanja što je dužan sebi i narodu, da svaki od nas vrši svoje pravo. Sada u izbornu vrijeme slobodno je izbornicima sastajati se kada ih je volja, i gdje ih je volja. I nisu dužni prijaviti nikakovoj oblasti, ni da se sastaju, ni gdje se sastaju. I nikakva oblast nema im zato ništa reći, niti se u te sastanke pačati. U svakomu mjestu preporučujemo našim ljudima, da se sastaju i dogovaraju, da ih skupni dogovor za borbu očelici i duhove podigne. A gdje je naš pop, učitelj ili inteligentniji čovjek, tu bi se već moglo pozivati sastanke u većem stilu, pa pred ovcim brojem ljudi, jedan o jednoj, drugi o drugoj stvari, puk savjetovati, putiti, bodriti. Okorištimo se tom slobodom dok traju izborne pripreme, jer kad budu jednoci izbori obavljeni, te slobode sastajanja neće više biti.

Škola u Vabrigi. Naš puk u Vabrigi neima škole u svojem jeziku. Gospoda od poretke občine kamo Vabriga, spada, nisu imala lazno misliti na to, da onom narodu pribave poduke u njegovom jeziku.

Nekako proti volji uskolana je i Vabriga i Frata u školu Tarsku, koja je čisto talijanska, a prostora neima ni iz daleka dosta, kad bi sva djeca polazila.

Taj razlog i tuđi jezik, koj se uči, donese sobom, da i oni iz Vabriga i Frate, koji polaze školu u Tarsu, premda riedi, nauče se posve malo, ili baš ništa.

Na molbe našega naroda od onud u na veliku njegovu pripravnost za dovoz materijala, ugaseenje japna itd., odločila je naša školska družba sv. Cijil i Metoda, da sazida u Vabrigi pristojnu kuću za školu i da namjesti tamo učitelja.

Kad su naši protivnici to vidili i pošto je naša kuća do koji dan pod krovom, postavili su ovih dana temelje novoj zgradi za Leginu talijansku školu. Dakle, dok mi neradimo, oni se nemiču, a kad mi što učinimo, onda jedva zidaju „na despet“.

Novina „Istria“ piše, da je tarski župnik veleč. Corazza (negda Koraca) blagoslovio temelje i preporučio silno međusobni mir i ljubav.

Proti miru i ljubavi neimamo ništa, al nam se čudno čini, da se preporuča baš ovim načinom. Po našem sudu bilo bi mnogo bolje i korisnije, da je veleč. župnik tarski Porečkoj gospodi rekao od prilike ovako: Vidite gospodo, gradi se škola u Vabrigi i već je skoro pod krovom. Zašto da vi činite bez potrebe novi trašak. U onoj školi, koja je skoro gotova, učiti će se djeca u svojem materinskou jeziku, a ja ću se kod družbe zauzeti zato da se starija djeca nauče takodjer čitati i pisati talijanski. Nemojte dakle zidati čisto talijansku školu, nego pomozite dovršiti ovu. Tako će biti mir i ljubav!

Tako bi pa našem sudu bio morao reći velečasni župnik tarski i bilo bi izušlo bolje; dočim ovako Bog zna hoće li baš imati nebeski blagoslov druga škola namjenjenju jedino tomu, da se naš narod posve otudji od svoga hrvatskoga i liti slovninskoga jezika i da se pri tom djeca muče, i bez ikakvoga pravog napredka!

Nova Posujilnica u Kuštelira po sastavu Reifseisen, dobila je ovih dana od istarske Posujilnice u Puli kao predumak dok joj dodje podpora od vlade davno izčekivana — željeznu blagajnu i najpotrebitije knjige i tiskanice, te će započeti svoje djelovanje ovih dana.

To će društvo moći nabavljati za svoje članove takodjer živež i gospodarstvene potrebšine kao sumpor, galicu i drugo. Daj Bože da bude koristi, a jačim kmetom iz Kastelira i okolice preporučamo, kada preteče koja kruna, neka ju tamo ulože. Tim će pomoći svoju braću po krvi, vjeri i govoru.

Dao Bog u dobri čas!

Sudbena razprava. Prošloga utorka obdržavala se porotna razprava pred rovinjskim okružnim sudistem proti Simunu Antonu Nikoliću, osamnajstogodišnjemu mladiću iz Unija, okrivljenju, da je nasilno napao maloga od trabakule „S. Antonio“ kad je ovaj hodio na Unije nešto kupovat, i da mu je, pristeci mu smrću, oteo jedan forint.

Za takov zločin propisana je kazna od 10 do 20 godina zatvora, i premda je okrivljenik priznao se krivim, uspjelo je riečitosti našega mladoga odvjetnika dra. Ivana Zuccona, koji ga je branio, da osvjedoci porotnike, o manjoj krivici okrivljenika, tako da je ovaj dobio samo četiri mjeseca zatvora, radi jednostavnoga globljenja.

Kad te porotne razprave dogodile su se dvije činjenice, koje je vriedno iztaknuti, jer osvjetljaju naše žalostne političko-narodno odnose.

1. Državni odvjetnik Šbisa skardirao je sve one porotnike hrvatske narodnosti, koji su se na sudčev poziv odzvali sa: prisutan. Tako su suditi većinom talijanski porotnici, među njima većina koja mezna hrvatski, a notabene okrivljenik mezna ni beknut talijanski, tako da je mogao, radi samoga ne-

znanja jezika, poč odsjesti desetak godina u Kopru.

2. Glavarstvo občine Mali Lošinj, koja se nalazi u talijanskim rukama, pod nacielnivom famoznoga notara Vidulica, dala je okrivljeniku svjedocbu, u kojoj je rečeno, da je bio uvijek dobar i pošten, ali da je strašno fanatičan hrvatski političar. Svak se je na taku podlu svjedocbu, izdanu o jednom nezrelom mladiću od osamnajst godina zgdio, pak i isti talijanski porotnici. Neka znadu na Unijam i po cijeloj lošinskoj občini, na koji način njihov nacielnik svjedocbe piše, po kojim u danom slučaju kako su napeti naši pol. odnošaji i pravedan može lahko na robiju poći. Neka znadu i neku se osvjestite, te učine kraj pašaluku ljudi koji su već dugo vremena zaslužili biti, ne na obćini, već u nekom drugom mjestu.

Hrvatski jezik u Kini. Bečke novine donose viest, da je medju izvještajima iz Pekina, poslanih od zapovjednika odjela naše mornarice, častnika Winterbaldera, takodjer jedno vrlo važno izvješće napisano u hrvatskom jeziku. Kada su naime naši tamo bili uzgali ključ za sifirana pisma, a morali tajno izvješćivat bečkoj vladi, pisali su sve hrvatski, računajući, ako pisma i padnu u ruke dušmaninu, da neće razumjeti što je napisano. Tako je hrvatski jezik učinio liepu uslugu našoj vojsci, a da je sreće i razbora, morao bi biti i njegovan u našoj mornarici nad sve ostale, jer je to jedini koji se govori samo na istočnoj obali jadranskoga mora, jezik domaći, koji bi omogućio našoj državi da stupi pred druge narode sa svojim vlastitim jezikom, sa jezikom koji u nijednoj drugoj pomorskoj državi nije od podanika govoren. — Hrvatski bi jezik morao svakako zamjeniti talijanskoga, koji se još uzdržao u obćenju medju častničtvom i momčadi; premda je ona pretežno sam pusti Dalmatinac.

Iz drugih krajeva.

Saborski reil. Za primjerom mnogih austrijskih zemaljskih odbora, poveo se i je Gorički odbor zemaljski, te opredielio u zadnjem zasjedanju 20.000 kruna bezkamatnih zajmova goričkim vinogradarima za obnavljanje vinograda, poharanih od trsne uši. Kada će se probuditi naš sabor istarski?

Zbor nemađarskih narodnosti. U Kološvaru, sastao se zbor prvaka nemađarskih narodnosti, Rumunja, Srba i Sasa, da vieća o što užem savezu potlačenih narodnosti proti mađarskom svemogućem nasilju.

Na dnevnom redu bijahu dvije točke: 1. sredstva kojim da se izgledie oprieke postojeće medju raznim narodnostima, i savez za obranu narodnog posjeda proti pomadjarivanju; 2. sudjelovanje narodnosti kod budućih izbora.

Vrhu obe točke sporazumak bijaše postignut, i poslje dugog vicanja, govoreći svaki u svome jeziku, zaključie — da ostave pasivnost i sjedine se u borbi proti obćem protivniku, podpomazuć jedni druge.

Pišu nam iz Graca. „Sloboda“ hrvatsko akad. društvo u Gradcu izabralo je na glavnoj skupštini dne 18. listopada 1900 sljedeći odbor: Predsjednik: cand. iur. Ljubić Nikola, Podpredsjednik: cand. techn. Erld Marki, Tajnik: cand. iur. Rudolf Ožbolt, Blagajnik: stud. iur. Frano Marović, Knjižničar: stud. iur. Ivan Grgručina, Gospodar: stud. iur. Baro Carić, Revizori: cand. med. Livije Večerina, cand. med. Mato Dujmović. Sud. dobrih ljudi: cand. philos. Antun Mugač, cand. med. Bogdan Heštera, cand. iur. Emanuel Perčić. Konsulat u Južnoj Africi. Organ ministarstva vanjskih poslova javlja, da je vlada predala skrb glede zaštite austrijskih interesa u Transvalu i Oranju, dok tamo ne zavladaju redoviti odnošaji, gospodinu Pittneru, austrijskom konsulu u gradu glavine dobre nade (Cape Town).

